

Директор:

/проф. Св. Петкова/

КОНСПЕКТ

за докторантски минимум по специалност АНТРОПОЛОГИЯ, 01.06.01

Обща част

1. Предмет и задачи на антропологията. Основни клонове на антропологията. Методи на изследване
2. Антропология. Интердисциплинарен подход.
3. Произход на човека. Еволюционна антропология.
4. Древност. Морфологична характеристика и разселване на представителите на рода Homo: Homo habilis, Homo erectus, Homo ergaster, Homo heidelbergensis - находки в България и Европа.
5. Древност. Морфологична характеристика и разселване на представителите на рода Homo: Homo neandertalensis, Homo sapiens. Находки в България Европа.
6. Раси. Фактори на расообразуването: адаптация, изолация и метисация.
7. Класификация на човешките раси. Раси – видове, типове и варианти.
8. Биологични основи на наследствеността. Прости и полигенни признаци. Основни типове генетични маркери.
9. Екология на човека. Антропологични проблеми.
10. Ауксология. Физическото развитие на човека. Периодизация и характеристика на отделните етапи. Календарна и биологична възраст.
11. Секуларен тренд. Характеристика на процесите на акселерация и децелерация. Историческа антропометрия. Социални и биологични фактори за индивидуалното развитие на човека.
12. Основни математико-статистически методи в антропологията.

Специална част

13. Череп. Развитие, анатомични вариации и антропологично описание (краниоскопия).
14. Краниометрия – основни точки и размери на мозъковия и лицевия дял на черепа.
15. Краниометрия - индексова характеристика.
16. Посткраниален скелет – морфологични особености. Морфометрия на дългите кости и изчисляване на ръста и пропорциите на тялото. Костни индекси.
17. Методи за определяне на пола и възрастта по скелета.
18. Палеодемография.
19. Палеопатология и социално значими заболявания.
20. Зъби и съзъбие /на изкопаем материал и живо население/.
21. Основни кефалометрични признаци при живо население. Методи на изследване. Инструментариум.
22. Основни соматометрични признаци при живо население. Методи на изследване. Инструментариум.
23. Основни антропоскопични признаци при живо население. Методи на изследване.
24. Индексова характеристика и пропорции при антропологично проучване на живо население.
25. Дерматоглифика. Кожа – строеж и релеф. Основни изображения по пръстите и дланите.

26. Конституция на човека – морфологични, функционални и генетични аспекти. Съвременни методи за соматотипология.
27. Телесен състав и телесна охраненост.
28. Полов диморфизъм и възрастови различия при двата пола. Методи за оценка.

ЛИТЕРАТУРА

1. Алексеев, В. 1966. Остеометрия, методика антропологических исследований. Москва.
2. Алексеев, В., Дебец, Г. 1964. Краниометрия, методика антропологических исследований. Москва.
3. В. Ванков, Вл. Овчаров. Анатомия на човека. 12-то изд., Арсо. 2012 год.
4. Гладкова Т. Д., Кожные узоры кисти и стопы обезьян и человека, Москва, 1966.
5. Зубов, А. 1968. Одонтология. Методика антропологических исследований. Москва.
6. Йорданов Й. Наръчник по антропология, София, 1997.
7. Йорданов Й., Начева А., Торньова-Ранделова С., Кондова Н., Димитрова Б., Паскова-Топалова Д., Антропология на населението на България в края на XX век (възрастова група 30-40 години), София, 2006.
8. Попов М., Антропология на българския народ. София, БАН, 1957
9. Рогинский Я.Я., Левин М.Г., Антропология, Москва, 1978.
10. Торньова-Ранделова С., Паскова-Топалова Д., Йорданов Й. Дерматоглификата в антропологията и медицината. Акад. изд. „Проф. М. Дринов“, 2011.
11. Тотева М., Соматотипология в спорта. София, 1992.
12. Харрисон Дж. и кол. Биология человека, Москва, 1979.
13. Хитъ Г. Л., Долинова Н. А. Расовая дифференциация человечества (Дерматоглифические данные), Москва, 1990.
14. Хитъ Г., Ширококов И., Славолубова И. Дерматоглифика в антропологии, РАН, Нестор-история, Санкт-Петербург, 2013.
15. Хрисанфова Е. Н., Перевозчиков И. В., Антропология, Изд. Наука, Москва, 2005.
16. Чебоксаров Н., Чебоксарова И. Народы, расы, культуры. Москва, 1985.
17. Bodzsar E., Susanne C. Secular growth changes in Europe, Eötvös University Press, Budapest, 1998.
18. Boev, P. 1972. Die Rassentypen der Balkanhalbinsel und der Ostägäishen Inswelt und deren Bedeutung für die Herkunft ihrer Bevölkerung. Sofia.
19. Comlos J., Baten J. The biological standard of living in comparative perspective, Stuttgart, 1998.
20. Coon S. Carleton, The races of Europe, 1939, 1975.
21. Coon S., Carleton and Edward E. Hunt, Jr. Anthropology A to Z, New York, 1963.
22. Falkner F., Tanner J., Human growth, Plenum Press, 1987 и по-ново издание.
23. Heath B. and Carter J. E. Somatotyping – development and applications, Cambridge University Press, 1990.
24. Hermanussen M. (ed.). Auxology, Studying Human Growth and Development, Schweizerbart Science Publishers, Stuttgart, 2013.

25. J.E.L. Carter. The Heat-Carter anthropometric somatotype – instruction manual, San Diego, CA. U.S.A., 2002.
26. Klein, R. 1999. The Human Career (Human Biological and Cultural Origins). University of Chicago Press.
27. Kottak C. P., Cultural Anthropology, Mograw – Hill, Inc., 1991.
28. Martin, R., K. Saller 1957-1959. Lehrbuch der Anthropologie, Band I, II. Stuttgart, Gustav Fischer Verlag.
29. Nelson H. and Jurmain R., Introduction to Physical Anthropology. West Publishing Company, 1988.
30. Ortner D. 2003. Identification of Pathological Conditions in Human Skeletal Remains. Elsevier, Sec. Ed.
31. Scupin, R. and De Corse Ch. R.. Anthropology a global perspective. Prentice Hall, 1992.
32. Stave Jones, Robert Martin and David Pillbean. The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution, Cambridge University Press, 1992.
33. White, T., P. Folkens 2005. The Human Bone Manual. Elsevier.
34. Steffoff R., Humans: An Evolutionary history: Origins, Marshall Cavendish Benchmark, 2010
35. Foley, R., Lewin, R., Principles of Human Evolution, Second ed., Blackwell Publishing company, 2004
36. Grine, F., Fleagle, J., Leakey, R., The First Humans Origin and Early Evolution of the Genus Homo, Springer, 2009
37. Gingrich, A., Fox, R., Anthropology, by Comparison, Routledge Publ. Taylor and Francis Group, 2003
38. Freeman, L., Anthropology without informants : collected works in paleoanthropology, University Press of Colorado, 2009
39. Lewin, R., Human evolution : an illustrated introduction, 5th ed., Blackwell Publishing, 2005
40. Ulijaszek, S., Mascie – Tylor, C., Anthropometry: the individual and the population, Cambridge University Press, 2004.
41. King, B., Biological Anthropology - An Evolutionary Perspective, The Teaching Company Limited, 2002
42. Katzenberg, A., Saunders, S., Biological Anthropology of The Human Skeleton, 2nd ed., A John Wiley&Sons, INC, 2008
43. Haenn, N., Wilk, R., The Environment in Anthropology, New York University Press, 2005
44. Barnard, A., History and Theory in Anthropology, Cambridge University Press, 2005